

Số: 05/2024/QĐST-VDS

Yên Định, ngày 13 tháng 9 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN YÊN ĐỊNH, TỈNH THANH HÓA

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hoa.

Thư ký phiên họp: Ông Lê Văn Thắng, Thư ký Tòa án nhân dân huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa tham gia phiên họp: Bà Phạm Thị Tân - Kiểm sát viên.

Ngày 13 tháng 9 năm 2024, tại Tòa án nhân dân huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 06/2024/TLST-VDS ngày 08 tháng 7 năm 2024 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 05/2024/QĐST-VDS ngày 04 tháng 9 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Lê Văn C, sinh năm 1964.

Địa chỉ: Tổ dân phố A, Thị trấn Quý Lộc, huyện Yên Định, Thanh Hoá.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Anh Lê Văn L, sinh năm 1994.

Địa chỉ: Tổ dân phố A, Thị trấn Quý Lộc, huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa.

Tại phiên họp có mặt ông C, vắng mặt anh L.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 27 tháng 6 năm 2024, bản tự khai ngày 12 tháng 7 năm 2024 và quá trình làm việc tại Tòa án, người yêu cầu ông Lê Văn C trình bày:

Tôi và bà Lê Thị N (đã chết) là vợ chồng hợp pháp. Sau khi kết hôn, chúng tôi sinh được hai con, cháu Lê Văn V, sinh năm 1989 và cháu Lê Văn L, sinh năm 1994. Cháu Vũ hoàn toàn bình thường và đã có gia đình riêng. Đối với cháu Lê Văn L sinh ra hoàn toàn bình thường được khoảng 01 ngày tuổi thì cháu có biểu hiện không bình thường, gia đình tôi đã chạy chữa khắp nơi và chăm nuôi cháu cứ thế lớn lên. Tuy nhiên, lớn lên cháu không biết gì nên không đi học được như bạn bè cùng trang lứa; gia đình đưa đi điều trị nhiều nơi nhưng bệnh

không tuyên giảm, anh L không làm chủ được hành vi, không làm được việc gì, người lúc nào cũng ngờ ngác, thần thờ, khóc cười vô cớ. Hiện nay bệnh ngày càng diễn biến nặng hơn. Anh L không có vợ con nên vợ chồng ông là người chăm sóc nuôi dưỡng. Tháng 8/2023, vợ ông là bà Lê Thị N chết, ông là bố đẻ của anh L nên trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc anh L. Vì vậy, để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của anh L, ông làm đơn này đề nghị Tòa án nhân dân huyện Yên Định tuyên bố anh Lê Văn L, sinh năm 1994, địa chỉ: Tổ dân phố A, Thị trấn Quý Lộc, huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa là người mất năng lực hành vi dân sự và giao cho ông là người giám hộ cho anh Lê Văn L.

Sau khi thụ lý việc dân sự, ngày 15/7/2024 Tòa án nhân dân huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa đã ra Quyết định trưng cầu giám định Pháp y Tâm thần đối với anh Lê Văn L.

Ngày 19/8/2024, Phân viện pháp y Tâm thần Bắc miền Trung đã kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 30/KLGD đối với anh Lê Văn L như sau:

- Tại thời điểm giám định (hiện tại), anh Lê Văn L bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng, theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10) bệnh có mã số là: F72.

- Tại thời điểm đã nêu, anh Lê Văn L mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.

Tại phiên họp, ông Lê Văn C vẫn giữ nguyên yêu cầu giải quyết.

Đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp phát biểu quan điểm: Đề nghị Tòa án căn cứ Khoản 1 Điều 27, Điều a Khoản 2 Điều 35, Khoản 2 Điều 39, Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Các Điều 22, 47, 48, 49, 53, 57, 58 Bộ luật dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Chấp nhận yêu cầu của ông Lê Văn C, tuyên bố anh Lê Văn L, sinh năm 1994, trú tại Tổ dân phố A, Thị trấn Q, huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa là người mất năng lực hành vi dân sự và ông Lê Văn C là người giám hộ cho anh L. Về lệ phí: Thực hiện theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Yên Định nhận định:

[1] Về tố tụng: Anh Lê Văn L là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự, có nơi cư trú ở Tổ dân phố A, Thị trấn Quý Lộc, huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa nên việc ông Lê Văn C đề nghị Tòa án nhân dân huyện Yên Định giải

quyết là đúng quy định về thẩm quyền giải quyết theo quy định tại Khoản 1 Điều 27, Điểm a Khoản 2 Điều 35 và Khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung:

Xét yêu cầu của ông Lê Văn C về việc tuyên bố anh Lê Văn L là người mất năng lực hành vi dân sự thì thấy: Anh Lê Văn L là con thứ hai của ông C, có biểu hiện tâm thần. Từ khi sinh ra được một ngày tuổi đã có biểu hiện không bình thường, sau đó phát triển trí tuệ kém, lớn lên không theo học được lớp nào, không làm được việc gì, lúc nào người cũng ngờ ngác, thần thờ. Anh L bị bệnh tâm thần bẩm sinh từ khi sinh ra nên đã được UBND Thị trấn Q, huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa cấp giấy chứng nhận khuyết tật. Hiện tại anh L đang được hưởng trợ cấp xã hội dạng khuyết tật nặng theo quy định của pháp luật. Do đó, ông Lê Văn C là bố đẻ của anh L có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Lê Văn L là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự và Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự.

Quá trình giải quyết vụ việc, theo yêu cầu của ông Lê Văn C, Tòa án nhân dân huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa đã tiến hành trưng cầu giám định tâm thần đối với anh Lê Văn L.

Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 30/KLGD ngày 19/8/2024 của Phân viện pháp y Tâm thần Bắc miền Trung đã kết luận:

- Tại thời điểm giám định (hiện tại), anh Lê Văn L bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng, theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10) bệnh có mã số là: F72.

- Tại thời điểm đã nêu, anh Lê Văn L mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.

Căn cứ các tài liệu chứng cứ, kết luận giám định pháp y tâm thần của anh Lê Văn L phù hợp với lời trình bày của ông C nên yêu cầu của ông C là có căn cứ nên được chấp nhận, tuyên bố anh Lê Văn L là người mất năng lực hành vi dân sự.

Về việc giám hộ cho anh L, xét thấy: Anh Lê Văn L không có vợ con, mẹ anh L là bà Lê Thị N đã chết năm 2023. Ông Lê Văn C là bố đẻ của anh L, có đầy đủ năng lực hành vi dân sự, là người trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc anh L. Để thực hiện việc chăm sóc, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ theo quy định tại Khoản 3 Điều 53 Bộ luật dân sự, ông C là người giám hộ đương nhiên, là người đại diện theo pháp luật cho anh L là đúng quy định.

[3] Về chi phí giám định: Ông Lê Văn C phải chịu toàn bộ chi phí giám định và đã thanh toán xong cho cơ quan giám định.

[4] Về lệ phí: Ông Lê Văn C là người cao tuổi, có đơn xin miễn tiền tạm ứng lệ phí và lệ phí nên miễn tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự cho ông C theo quy định pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Khoản 1 Điều 27, Điểm a Khoản 2 Điều 35 và Điểm a Khoản 2 Điều 39, Điều 361, Điều 370, Điều 371, Khoản 1 Điều 372, Điều 376 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự 2015; Các Điều 22, 46, 47, 48, 49, 53, 57, 58 Bộ luật dân sự năm 2015; Khoản 1 Điều 4, Điểm đ Khoản 1, Khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Lê Văn C.

Tuyên bố anh Lê Văn L, sinh năm 1994, địa chỉ: Tổ dân phố A, Thị trấn Q, huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa là người mất năng lực hành vi dân sự.

Ông Lê Văn C là người giám hộ cho anh Lê Văn L. Ông C thực hiện việc chăm sóc, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự cho ông Lê Văn C.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Ông Lê Văn C được quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Thanh Hóa;
- VKSND huyện Yên Định;
- Các đương sự;
- UBND Thị trấn Quý Lộc, huyện Yên Định;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Hoa